

LA SENYERA FEDERAL

Porta-veu de la Joventut Republicana Federal

REDACCIÓ: August, 14, baixos. Aanyll ADMINISTRACIÓ: Plassa Olozaga, 10, ent. Haraagona 22 Mars de 1908 Preus de suscripció

Catalunya y Nacions Iberiques, trimestre, 1.60 pts. Nom. 25.
Estranger..... 2.00

LA EDUCACIÓ LAICA

Escola de 1.ª Ensenyansa

Robledo, 4. baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especials de repàs; reforma de lletra y preparació per a la 2.ª ensenyansa.

S'admeten recomenats y externs

Del Mestre

Lecciones de controversia federalista

XIII

Nuestros monárquicos viven en el limbo. También no pocos republicanos. Se fijan en insignificantes pormenores, y pierden de vista el influjo y la marcha de las ideas. Ven, por ejemplo, que el partido federal se divide, y baten palmas, creyendo que con estas divisiones la federación no ha de ser ya posible. De repente, surgen acontecimientos como los de Barcelona, palpable muestra de lo que la doctrina federal ha ganado, y es general el asombro.

Complacidos exclaman nuestros adversarios: no son ya los solos federales; sino también los regionalistas, los que quieren reducir la acción del Estado a los intereses nacionales, y pretenden que cada región sea autónoma en todo lo que a su vida interior se refiere. Se asombran más y aun se indignan cuando oyen o leen que, recrudecido en Cataluña el espíritu regional por las insensatas persecuciones del Gobierno, se cimen el gorro catalán aun hombres que jamás figuraron en partido alguno; y luce en su pecho las barras de Cataluña aun esclarecidas damas.

En su despecho, gritan airados contra ese movimiento y lo atribuyen a los carlistas. ¡Infelices! No ven que el movimiento es debido al solo influjo de nuestras doctrinas. Al calor de las ideas federales nació el regionalismo, y no diere del federalismo sino en que considerara indiferente la forma de gobierno. Labran las ideas, ya tumultuaria, ya silenciosamente, en los espíritus, y cuando más inertes se las cree, retoñan con más fuerza y lozanía. ¿Qué importa que reciban diversos nombres y aún revisitan diversas formas? Son esencialmente idénticas y conducen al fin que surgieron.

Los carlistas, se dice, los que hoy más las patrocinan. ¿Las patrocinarian si no las creyesen arraigadas en los pueblos? Las patrocinan porque creen que con patrocinarias han de adquirir más prosélitos y vencer con más facilidad las resistencias que el liberalismo les opona. Demuestra una vez más la conducta de esos hombres el creciente influjo del federalismo. El federalismo lo va todo avasallando, y hoy cabe, sin riesgo de equivocarse, predecir que

reorganizará nuestra Nación, ora triunfe la República, ora D. Carlos. Som muy miopes lo que esto desconocen. Todas sus cobardías y todas sus habilidades se estrellarán contra el impulso debido a tantos años de incesante propaganda. ¿Es acaso nuevo lo que en Cataluña ocurre? La federación se impone. Es la fórmula de la libertad colectiva, y no hay aquí ya región que, consciente ó inconscientemente, no la reconozca y aplauda. Se hace paratodas insoportable la ingerencia del Estado en sus particulares intereses; aspiran todas a vivir a la sombra de magistrados propios y ser por completo arbitras de su suerte. No es el Estado, dicen, quien ha de determinar el limite de nuestras atribuciones; somos, por lo contrario, nosotras las que hemós de determinar el de las atribuciones del Estado. Por propio derecho somos autónomas; con recibir del Estado la autonomía, le reconoceríamos el derecho de mermarnosla y aun de quitarnosla.

Regionistas y federales, eso quieren y queremos.

Llibertat

(Extracte de la conferència donada per nostre company de redacció En R. Homedes Mundo, la nit del 15 del corrent en el Centre Federal.)

Ciudadans: Avants que tot dec donar les més expressives mercés al ciutadà que presideix l'acte, per les paraules d'elogi que envers la meua humil persona dedica.

Poc sé, poc valc, mes dessitjant contribuir a la série de Conferencies organitzades per nostra Joventut, es per lo que m'he atrevit a donarme una, quin rema a glosar, com tots sabeu, versa sobre «Llibertat».

La paraula llibertat es gran, immensament gran, son omnimode poder abraça el Cosmos o siga l'universalitat de tots els sers racionals que estimen y pensen. Jo, humil glosador de la mateixa, voldria que'n ma ploma s'hi ajuntessin la sabiesa de tots els genis pera ferne d'ella una ploma d'or y poder ab ella cantar una oda en loanes a la Llibertat, pera ensenyarla en els nins d'avui, futurs homes del demà y que a seguir la gradació social, estan destinats a ésser carn d'esclau, so pena que aimant la llibertat y comprenentla, lluitin pera conquerirla y se sacrificuin.

Tot ideal, per mesquí que siga, inmoia martres en holocaust al mateix. Qué importa, doncs, el sacrifici d'uns quants, si llurs sacrificis tenen per finalitat la salvació dels que'ns han de succeir?

En la nostra actual societat, la llibertat es mal practicada y poc compresa. Podria citar quinscuns exemples que vindrien a demostrar la verossimilitut de lo que dic. Quants, avui, rubiert son cor d'idees noves, emancipadores, no

van a agenollarse davant d'un representant de Deu, ab qui no creuen, pera que'ls enmaridi ab la companya que'ligeixen? Al sometres a abdicar d'un dels mes essencials debers, la llibertat del jo, sé que alguns me dirán que en aquests cassos ofeguen la veu de l'ideal pera sacrificarlo en ares d'un altre, l'amor foll que porten an aquella dona y que no volen sacrificar la ditxa, que preveuen en aquella unió. En Frederic Urables, el distingit escriptor ácrata, esperit ampli, cor sa obert a tota innovació, conseguí vencer els dictats del cor, ofegá son amor envers l'ideal y no's prestá a ésser representant de lo que sa brillant ploma havia fustigat sempre.

La dona, deu ser elevada a un nivell mes alt del que avui en nostra societat se la coloca, educantla ab les sanes corrents del progrés, dotantla dels mateixos drets y llibertats de l'home, cosa que avui no passa, puig sols se la considera com una *matruu*, mes o menys fecunda pera engendrar fills; fills que naixen ab els mateixos defectes dels que'ns hi donaren la vida, xores y incapassos d'escometre idees magnés que senyatin una rassa nova ab esperit y voluntat, que se sapiguen rebelar y fer prevaleixer els seus drets arrebassats per les concupiscencies de quatre vius. Protestemne tots d'aital estat de coses, deixem de banda'ls atavismes y prejudicis y enmotlemnos a l'ambient que'ns envolta que per raó de naturalesa oreja nostres cors ab brises noves, sigüem innovadors y de la dona, mes que un instrument de plaer femne una companya digna que'ns ajudi a criar els fills, infiltrant en sos tendres cervells la realitat de les coses, y vauem ab goig com la societat avui envilida se perfecciona y en lloc d'esclaus y migrats de cervell hi haurán sers suc dels nostres ossos que gaudeixin de llibertat.

(Llegeix el Sr. Homedes unes hermoses parrafades d'un follet den René Chaughi, que tacten de la dona esclava.)

Desde que'l mon es mon, que'ls mortals lluitaren per la llibertat. En temps del paganisme, ab tot y haverhi l'emperatiu poder dels consols pretors que ofegaven ab son despotisme'ls crits de llibertat dels infelissos esclaus, en que als desgraciats páries se'ls considerava com a sers irracionals, va ressonar també'l crit de llibertat en tots els cors y per conquerirla se convertiren en héroes el més cobarts y en els cercles romans se donaren exemples de lo que pot y fa un home per ésser lliure. Els nostres avant-passats, també donaren proves d'aimar la Llibertat, morint gustosos en les barricades y ab el somriure als llavis.

Tenim també els teixidors de Sillessia, cantats per l'estre immortal de l'Eric Heine, al bard alemany, que tot fabricant el teixit miserable que no havia de tapar ses vergonyes, se revelaren, tot entonant al compás dels telers, la cansó rebecca contra la vella Alemanyia, tei-

xintli uu sudarii abotrama de rencors y despsits.

En Kociusco, liberador de Polonia, veient l'iniqua desmembració que de sa patria feien la Russia, l'Austria y la Prussia, s'aixecá irat declarant la guerra al colossal imperimoscovita. Y com Kociusco d'altres n'hi han hagut; En Guillém Tell, fundador de la confederació Helvética, avui República federal Suissa; Washington, que doná a sa patria una República model, y altres y altres que no cito per no ferme pesat.

Com se veu, en tots els pobles y en totes les épocas s'ha lluitat, se lluita y's lluitará sempre per la llibertat.

Essent, doncs, la llibertat la qui fa moure ab sublim concert les coses, y'ns homes, escoltem les sublims filosofes del nostre Mestre. (Llegeix un article den Pt y Margall, sobre la Llibertat.)

L'actual societat está aixecada ab podrits fonaments y sols falta que Bentusiasme acompanyat del sacrifici fassi glatir els cors pera enderrocar aquells fonaments y reconstruirlos de nou, ben solits y forts.

Devém ésser tots autonomistes, pera fer nos fer les lleis a mesura de nostres necessitats y devém adoptar com a forma de govern la República Federal, imponent qu'ns dirigixi, no que'ns imposin per les velles tradicions de sang, persones inamovibles ab amplis poders, puig així es com se simbolisen molt sovint aquelles célebres parautes den Marcus Brutus davant el cadavre den Julius César!

Tenim de lluitar ab braó contra'l projecte d'Administració local, per imposarnos el vot corporatiu, que a implantarse ens arrebarien l'única arma que disposa'l poble, pera fer sentir la seva veu eu el Parlament. Alguns dels nostres diputats ja la combateren ab sanya la nova llei, pero per desgracia n'hi han hagut que l'han defensada, fent el joc de les oijgarquies. El poble l'ha rebutjada, veient que'ns arrebassa la Llibertat.

Estimemla y defensemla tots a la Llibertat, ciutadans, y aixís com les vestals guardaven el foc sagrat dels deus, mantinguemla també encesa en nostres cors la flama de l'entusiasme, fent que'l sublim mot de Llibertat anelli en tots els cors!

Us dono a tots mereés per l'assistencia an aquesta meua humil conferencia, y si us he lograt convencer, me daré per satisfet. He dit.

El nostre company fou aplaudidíssim a l'acabar la seva conferencia y molt felicitat per la distingida concurréncia que aná a escoltarlo.

Presidí el nostre company Sr. Bru Ferrer, per ser el president de la Junta de Acció Política de la Joventut Federal. Acabá l'acte donant les mercés als concurrents y felicitant al conferenciant. Anunciá un'altra conferencia pera'l vinent diumenge.

Del nostre programa

Respecte a totes les religions, preferència ni privilegi a cap d'elles; suprimides les obligacions del culte y el clero.

Cada individu reb al naixer, per regla general, la religió qu'els seus pares tenen adoptada; si son cotòlics catòlica, si son protestans protestant, si son mahometans la de Mahoma, etc., els quals estan més o menys convenguets de la bondat de la seva respectiva religió y per fort que sigui aquest convenciment, pendran per insult tot lo que fassi escarni a la seva creencia; per tal motiu igual digne de respecte es l'una que l'altra.

Ara bé, s'ha donat el cas de que certa religió s'ha cregut ab més drets que les altres pera gaudir dels bens qu'ens dona la terra y a despit dels ciutadans qu'estimen la justícia, ha anat enxamplant al seu domini d'una tal manera, que s'ha fet mestressa de gran part del món inmiscuït en la ensenyansa, en les qüestions socials, creantse tribunals propis pera jutjar els seus actes sense que l'Estat civil pugui castigarlos (cas de cometre algún atropell o iniquitat ab el poble), y acaparant la major part de l'industria, explotantla a baix preu.

Que, pot ser te més fonament el dogma d'aquesta religió que'l de les altres. Que, a cas aquesta es més humanitaria, o compleix ab més rectitut els preceptes que la llei li marca que la de més enllà?

Nosaltres ne prescindim de tot aixó; considerem tanta rahó de ser a l'una com a l'altra, a totes les creiem en les mateixes necessitats y drets; no volém otorgalshi cap privilegi perque no creiem que per medi de la religió pugui prosperar un poble, ni avansar ab sencera llibertat, baix aquest concepte suprimim tota classe d'obligacions que'ns puguin lligar ab el culte y el clero, deixant al lliure albir dels ciutadans l'apoió o no apoió a determinades religions.

J. Jové.

La suspensió dels empleats

Volém referirnos, com ja deuen suposar els nostres llegidors, als empleats Srs. Nogués, Pujol y Henríquez, secretari, arquitecte y fontaner respectivament d'aquest Municipi, sospesos durant 60 dies consecutius pel nostre *celeberrim* alcalde de R. O. En Josep Prat y Prats.

No hi ha cap classe de dupte que en aquest assumpte l'objecte exclusiu que ha guiat al alcalde de R. O. ha sigut el desviar l'opinió pública.

En efecte; sobre l'alcalde de R. O. En Josep Prat y Prats hi pesava com feixuga llosa, els *chanchullós* del pou de la Rambla; els del plom, y altres tant o més bruts. L'indignació popular va sentir-la com cap altre alcalde de Tarragona, ni segurament del món, ab forma tant expresiva, vejentse insultat, apedregat y despreciat. Anava l'indignació en *crescendo* quan el regidor En Robert Guasch va fer en contra del indicat alcalde la seva aplastant moció, la qual queda avui encare en peu, puig no ha sigut ni en poc ni en molt contestada. Devant aquesta onada de justes y energiques censures no se li va ocorre al nostre *monterilla* altre cosa que denunciar que feia alguns anys havia existit una societat composta dels tres indicats empleats y altres dos senyors, qual societat ell va calificar d'immoral.

Va nomenarse una comissió investi-

gadora y aquesta no ha trovat res de anormal, ni d'immoral, ni d'incorrecte en la constitució y funcionament de la referida societat, y tant es aixis que per més garantia de tot el veinat proposava se consultés el cas als lletrats Srs. Moragas y Torner asesors respectivament del Ajuntament y Diputació de Barcelona.

Aquest darrer acort del Ajuntament el va suspendre l'Alcalde, sense donar cap classe d'explicació ni permetent que's discutís, y aixecant despòtic y arbitrariament la sessió.

Demuestra també el que l'únic objectiu de l'alcalde es el desviar l'opinió pública el que l'altre vegada que, per desgracia de Tarragona, va ocupar l'Arcaldia ja tenia coneixement de l'existencia de aquella societat mercantil y no va denunciar la seva existencia ni va considerarla immoral. Perqué si allavors no era immoral ha de serho ara al cap de 3 anys de la seva dissolució?

La majoria de la comissió informadora nomenada per l'Ajuntament ha examinat els llibres de la societat, ha estudiat cada un dels càrrecs que an els empleats se li feian y ha donat dictamen altament favorable a la dignitat y honorabilitat de cada un dels tres referits empleats municipals.

La *plancha* comesa, per lo tant, per l'Alcalde de R. O. ha sigut tremenda; no té més remei que donar completes satisfaccions als empleats que tant injustament va acusar y va suspendre de seu y empleo.

Aquesta es la solució que s'imposa y qual solució vol retardar, en manifesta parcialitat, al suspendre's de nou y per 30 dies més, fundantse ab suposades faltes de respecte contingudes en el folleto que en llur defensa han publicat els indicats empleats.

L'hem llegit detingudamente aquest folleto com aixis també el publicat per el Sr. Brell.

En honor de la veritat hem de regoneixer que l'alusió feta per un dels empleats de que la mare del Sr. Brell havia mort a l'Hospital no pot-esser per ningú aprovada.

No es la vida íntima de les persones lo que s'ha de discutir, sino les malifetes que puguin haverse fet en perjudici de l'Ajuntament.

A part l'alusió de molt mal gust mencionada, el Sr. Brell queda en tristisim lloc.

No en la part de si reté deguda o indedudament quantitats que son de pertenencia de tots els socis, qu'aixó no interessa al Ajuntament, puig es d'única y exclusiva incumbencia dels mateixos socis, que medís tenen per cobrar lo que creguin de justícia; sino en el fet de que havent depositat en ell tota la confiança per emprendre negocis mercantils, quedant ben consignada la prohibició de ferne ab el Ajuntament, vingui avui després d'haver perdut cada un dels seus consocis la casi totalitat del capital aportat (de 5.000 pessetes sols n'han resquitat 800) a ferlos objecte d'una denuncia a totes llums injusta y no tant sols aixó, sino intentant cubrir d'un sombra d'immoralitat als que l'ajudaren a passar de la situació misera en que's trobava a la desahogada de qu'avui disfruta.

Es aixó una verdadera felonía.

Se fa un gran argument el que'ls citats empleats se neguin a entregar els llibres de contabilitat an els senyors Brell y Alcalde. Pero s'olvida dir que'ls posan a la seva disposició per ensenyarlos a casa d'un procurador o en la de qualsevol dels tres empleats. Es la única arma legal que an aquets els hi queda y creiem fan molt bé en no desferren, sobre tot coneixent com de so-

bres coneixen el procedir dels referits Prat y Brell.

També hem llegit el folleto publicat per l'Alcalde de R. O. Totes les acusacions descansen sobre suposicions, com ho demostren les següents textuals paraules que de dit folleto transcribim:

"Dando con esto pié a la sospecha...

"Para reforzar la racional presunción...

"Confirma la fundada sospecha...

"Es indicio seguro...

"Que es de suponer fueron el natural...

"Las presunciones que se acaban de indicar...

Tot es aixis. Cap fet concret de que an els empleats se'ls pugui acusar, tot se fundamenta en sospites y en indicis.

De la mateixa manera en la entrega de rails per el Sr. Pujol, fent *suposar* que foren els rails del tranvia d'aquesta capital, quan está demostrat que foren rails de ferrocarril comprats a Sans, segons factura que com a comprobant presenta el Sr. Pujol.

Que digui qualsevol persona imparcial si es digne y honrat jutjar solsament per sospites.

Se vol equiparar aquesta denuncia ab la que feu el regidor federal Sr. Redón. El cas es diferent. El Sr. Redón va demostrar plenament qu'era incorrecte de que un empleat municipal fos al ensemps comprador y venedor d'objectes del Municipi. Pero ara aixó no s'ha demostrat. Y aixis com en el cas denunciat per el Sr. Redón no hi va haver suspensió de sou y empleo, menos correspon en aquesta ocasió.

Cal que's fassi estricta justícia y que tot quedi en son degut lloc.

Als empleats sospesos, no haventse'ls hi demostrat cap mal fet, que se'ls repossin en llurs empleos, y que sobre el Alcalde de R. O. y del Brell, caigui el pes de la justícia, ja que tants *chanchullós* s'els hi han pogut demostrar.

De la sessió celebrada el divendres passat per l'Ajuntament s'en conservarà a Tarragona trist recort.

Per salvar a l'Alcalde de R. O., rebutjat per tota la població sana de Tarragona, se varen sacrificar a tres dignes empleats, sobre els quals podran recaure totes les sospites que's vulguin, pero es lo cert que no s'els hi ha provat cap mal fet concret y determinat, y ja es sabut que sobre sospites no es just el jutjar.

La situació d'aquets empleats no pot esser més sensible. Perderen la casi totalitat del capital que a la societat de comptes en participació ab en Brell aportaren; s'han vist ignominiosament traits; la llur honradesa en tela de judici y com a final la cessantia. Tot per poder lograr l'Alcalde de R. O. l'objectiu que's proposava o sigui desviar a l'opinió pública dels *chanchullós* del gas, del plom y del pou de la Rambla.

¡Pobre Tarragona!

A "La Reconquista"

Senyors:

He llegit en la secció de son periódic, titulada «Cabos sueltos» els mots escrits am tanta *cólera y rabia*, adreçats al poeta (*llamémosle así*) qui dedicá uns versos al Vendrell, la seva estimada patria, commemoratius de la negra data del 4 de Mars de 1874 i publicats en el nombre 22 d'aquest periódic.

Jo com a autor d'ells, al oviarho, verament ho dic, que'm venien les ganas de contestarvos am la *dulce y armoniosa habla* en quina vostés escriuen; més ai! no m'he oviat prou capás, puig me haguera eixit de Gutierrez i pera que

no'm diguessiu que feia escarni d'ella, he preuat més ferho am la mateixa dels tan *ripiosos* versos.

Estic del tot conforme de que cap partit politic sia responsable dels fets comesos per llurs afiliats jaixó ja's comprén!; mes lo que jo no comprén es de que no sento son partit Tradicionalista quin oviro defensen, me fa saber, el que tals mots ha escrit, qu'ha vist afusellar un carlí, per haver robat una prenda de vestir. Que vol dir aixó? Vostés mateixos se contradixen. Jo entenc baix mon criteri, que, si el partit Tradicionalista no n'es responsable, doncs perque van fusellar aquell que tal volta no tenia res més per mudarse? Una fugida d'estudi. Sembla q'hauria d'haber sigut aixis; mes si haguessiu seguit baix aquest procediment, en quatre dies les tropes carlines hagueren sigut fusellades, puig tots aquells vils butxins que assaltaren a la nostra vila, no tan sols ROBAREN, sino que MATAREN i ASSASSINAREN que no es tota unes ola cosa, CREMAREN i fins DESHONRAREN.

No existeix—diuen—cap partit politic, digne, que defensi en llur programa, el robo i l'assassinat. Molt bé, en son programa ja crec jo, que no ho diu; mes s'ovira ben clar que, desde'l moment en que les forces carlines anaven capitanejades per en Mora, Tristany, Saballos, Cercós, Miret, el rector de Flix i altres, molts altres que no recordo, be es quel partit carlista s'hi convenia? Qu'is va fer als?

En l'assalt que sufrí la meva maí prou aimada patria, bressol de ma infantesa, capitanejats per en Mora i més tart en Tristany; pro aquest darrer ja no hi fou a temps puig ja estava saquejada; hi duien grans penons am lletres d'or: «Dios, Patria, Rei», fent lo que cap Penales haurá fet durant llur vida. Quin Deu defensaben aquella bona gent? Fou de lo més indigne en nostra vida i pera que s'en fassin resó vaig a citarlos hi dos casos:

Hi havia en el existent avui, portal del Pardo, un fort, qu'avui no existeix, hont s'hi defensaren valerosament 6 vilatans, i quant lo foc ja era del tot acabat i's braus defensors de la llibertat santa, encare se resistien, desde baix se'ls hi digué am paraula d'honor que si s'entregaven que no'ls hi farien res, i creient la promesa de llurs enemics, se rendiren i tal com anaven baixant eren fusellats com ho varen esser els dos germans Lora i en Pau Capis, els altres tres lograren escapar de ses urpes. Aixó es obrar de ciutada civilisat? Aném a l'altre:

En la plassa de les Garrofes, a un jove forner, fill de la casa Marsilies de la Bisbal del Panadés, pel sol fet de no haber volgut anar am la tropa carlina, lo tenien a cap de llista per fusellarlo i trentlo de sota les fardilles d'una dona, al bell mitj de dita plassa, lo aginollaren fentli resar un credo, l'enrotllaren i al dir temorosament—s'en puja al cel—el assassinaren.

Diguime, doncs, senyors Tradicionalistes de *La Reconquista*, son aquests fets d'aplaudir? No'ns hem de sentir tots els vers fills vendrellencs, endolats al apareixer los caps d'any de tan senyalada jornada? No podem dirlos hi lladres i assassins? Vostés han agafat lo rabe per les fulles i s'han ficat de peus a la galleta, puig en ma poesia hi han oviat vostés quelcóm que'ls pogués eludir? Aixó ni vostés ni ningú. Jo sols calificava de LLADRES, JUEUS i ASSASSINS, als sers que saquejaren cafrement el Vendrell i no he aludit ni al partit carlista ni a cap més carlí; jo m'en guardaré prou, puig si no saben prou

de llegir, tornin anar a col·legi i de aquesta manera un altre jorn no farán el ruc; més en totes les coses qui n'és confrare, pren candela i vestós l'han presa molt llarga. Los hi deu d'ldre la poesia.

Y pera que consti, jo, no vaig escriure la tal poesia com a caràcter republicà, com vostès volen sopsar, puig sols l'escriguí com a ver vendrellenc, al apareixer la tan inesborrable data, puig son lo el vitalans que sagellaren aquella pàgina de l'història am la llur sang.

ARTUR J. PALAU.

Vendrell 18 de Mars de 1908.

Celebritats Mundials

Riego

Qui al evocar el nom den Rafel de Riego no sent en sos dintres calfreds de entusiasme y els ulls amarats de llàgrimes? Entusiasme envers la noble causa de la santa Llibertat que defensà En Riego, llàgrimes de sang a la memoria del martre que no altra cosa fou el nostre biografiat.

Nat en la capital d'Astúrias, Oviedo, rebé en aquella Universitat una brillantíssima educació, estudià la carrera militar y entrant ab el grau de tinent en el cos de Guardes de Corps l'any 1807, sobrenint al poc temps l'invasió francesa, ont lluità en Riego contra'is enemics de sa Patria caiguent presoné en el combat d'Espinosa.

Internat a Fransa no pogué retornar a Espanya fins que va acabà la guerra o siga l'any 1814.

Destinat que fou en una expedició que tenia de marxar a Amèrica per sofocar l'insurrecció dels cubans, en Rafel de Riego qu'allavors era ja coronel, rublert son cor d'idees liberals y considerant que'l moviment d'emancipació dels cubans era una causa justa y noble, no volgdé anar a combatrèls, sublevantse ell y altres oficials proclamant la Constitució de 1812 ab el noble intent d'acabar ab el jou despotic de Ferrán VII.

Descobert l'intent foren empresonats quiscúns dels conjurats, més en Riego no s'espantà y ell sol el primer dia del any 1820 llenjà el crit de ¡Constitució! en Cabezas de San Juan al ressó de la airós himne que dú per nom Riego.

Secundat en tot el país el moviment lliberador, el rei absolut se vegé obligat a restaurar el govern constitucional.

Nomenat capitá general de Galicia y Aragó fou al poc temps diputat per Astúries essent també president de les Corts.

Derrotat y presoner dels francesos, aquests l'entregaren als realistes, condemnantlo a morir penjat, y el dia 7 de Novembre de 1823 fou arrastrar pels carrers de Madrid pel populacho finses el lloc del suplici, morint escarnit y vejat després d'horribles martiris, el campió de la Llibertat, l'home altruiste y generós quint record perdurarà sempre en els cors de tots els ciutadans de la Iberia.

H.

En les Celebritats Mundials del nombre anterior, s'atribuía a Rossini l'òpera Otello, essent aquesta òpera del Mtre. Verdi.

(N. del A.)

Sessió del Ajuntament

Ab assistència de 17 Senyors regidors va celebrarse de segona convocatoria avants d'ahir a la tarde.

Tot lo consignat en l'ordre del dia se aprovava per unanimitat hasta que va arribar la discussió del dictamen y vot particular del expedient incoat al Secretari, Arquitecte y Fontaner.

En votació secreta y per nou vots contra vuit, se rebutjà el vot particular y per una d'aquelles anomalies explicables solzament en els anys de les sessions municipals, per igual núm-ro de vots va rebutjarse, també, el dictamen de la comissió, quedant en peu la suspensió d'empleo y sou dels expedientats hasta que un nou dictamen y una nova votació, determini el resultat del assumpte.

L' Arcalde, seguint la costum en ell habitual, va aixecar violentament la sessió, sense atendre pera res als senyors Cuchí y Guasch, que inutilment demanavan la paraula.

Lo nombrós públic que omplenava per complert el saló y retonda, comentava desfavorablement l'actitud del de R. O., fent demostracions de desagrado en vers a un arcalde tant funest com el que tenim la desgracia de patir.

Aixis mateix es comentava ab disgust, el procedir d'un regidor — quin nom corria de boca en boca — que en la segona votació dejósse querer per las hermosas palabras del alcalde, fent que no s'aprobés el dictamen per haver equivocat el vot.

Reomaném al regidor federal senyor Monguío, que moderi els seus impetus y simpatias a favor del cariquet del Serralló.

No n'hi ha per tant... correligionario.

Moviment federal

Aquesta nit, a dos quarts de deu, nostre company de redacció En A. Ribas Llagostera, donará una conferència en el Centre Federal, versant sobre'l tema "La obra den Bartrina".

Plecs y esquinsades

Per encarrec del Xartreusses el capellanel ens dedica desde La Reconquista una serie d'amoretos dient que volém exercir de menja capellans y frares y que inventem paparruchas (es molt armonios aquest llenguatge) per desprestigiar a determinades persones.

Ens permeterà el nostre capellanel que, ab tot el respecte degut, li referem una vegada més que'ls fets que exposarem en nostres anteriors nombres son autèntics y no d'invenció casulana, tan autèntics com ho es que vosté aná personalment a rebre ordres respecte del primer a la casa gran de la plassa dels Infants, fa unes tres setmanes. Tan autèntic com que'ls susdits frares compraren un nombre de LA SENYERA FEDERAL, retallaren el plec a que vosté es refereix y llensaren el resto del periòdic.

Que si el fet es cert inclou una delació, y després de lo fet per Nákens no devèm rscorrehi?

Repassi el diccionari y veurá com hi ha una diferencia grossa entre les paraules DELATAR y INFORMAR y nosaltres INFORMAVEM de fets que son del domini públic, complint noatrá missió de periòdistes republicans.

Tingui La Reconquista la seguretat de que nosaltres no descendirem jamai al terreny de la vil delació.

Si demá venia un frare y, baix paraula d'honor de no dirho a ningú, es confessava autor de la deshonra de una familia, nosaltres mantindriem la nostra paraula a despit de passar per lo que ordena la llei.

Y si venia un altre y ens juraba esser el autor de martiris practicats en un company seu, tampoc el delatariem perque recordem que avants de ser delators es millor rebre aquella benaventuransa que diu: "Bienaventurados los que padecen persecucion p-r la justicia..."

Ja veu el etmanari tradicionalista que en el nostre escut no hi manca el lema "Franquesa".

Les sessions del nostre ajuntament son d'alló més divertides, gracias a la amenitat que procura darleshi el nostre arcalde de R. O.

Y el poble tarragoné s'hi congrega pera riure y protestar com si fessin corrida de toros.

Ahir tothom deia que en la darrerament celebrada per nostre Ajuntament s'hi presentà una part del drama «La Passió»!! ab llansada y tot y els noms dels regidors republicans Srs. Merola, Montguío y Garcia corrien de boca en boca en mitj del epiteto de JUDAS que no sabem si anava per quisquins d'ells o per tots tres o per aquell que va vendre al Crist perque fos crucificat.

De tots maneres, nosaltres preguém al partit federal y al de unió republicana que'ls hi comprin una «Guia del perfecte

concejal republicano» y que'ls hi entreguin enquadernada en surd.

Y a dits senyors, si fossin tan amables que escoltessin nostres precs, els demanariem que en lloc de anar al municipi anessin a fer castells que podrien portar a don Pepito per canela.

La Aurora Roja publica un remítit contra un industrial d'aquesta ciutat y diu que va esser remés a tots els periòdics locals, els qui excepció feta del Diario de Tarragona, se negaren a publicarlo.

Consti a La Aurora Roja y als seus redactors que LA SENYERA FEDERAL no va negarse a publicar el remítit posant la única condició, que els fusters no volgueren acceptar, de que figuressin al peu del mateix les firmes del president y secretari de la referida societat de fusters.

Prenguin nota de la forsa de convicció que tenen quisquins dels tarragonins.

Ni quant lluitin en defensa propia se atreueixen a dar la cara.

Se murmura que'l presoné del Vaticá ha escrit a la reina Amelia de Portugal induintla a que no tinga consideració de cap classe ab els republicans del regne.

Si la nova resulta certa aquest bon papa resultaria ésser un padastre.

El, com a vicari en la terra, del Crist tot amor y bondat que's sacrificá per redimi l'Humanitat, no pot ni deu aconsellar altra cosa que l'humilitat, y l'amor, envers tots els pecadors, diguinse republicans diguinse catòlics.

No es aixé lo més lógic? En lloc de fum s'ha de donar llum!

El leader dels cimáls ha donat una conferència en quina casi bé sens ha declarat dallonses.

Mai com ara be tallat a mida el conegut pitjo:

«Si vols aprendre ves a Salamanca»

Un periòdic d'aquells que abominen de les religions per no postergarse davant de cap idol de fusta, pero que viden l'espina davant d'un home, que's per ells el verdader idol, de carn, publicava l'últim nombre la nova de que nou correligionaris seus estaven presos a causa de las persecucions de que son objecte per part del governador de Barcelona.

Y'l paper aludit, practicant un dels lemes que propaga, la Iguaitat, publicava sols tres retrats dels nou que estaven empresonats. Y'ls altres sis? Potser no van voler donar la cara, o tal vegada no'ls hi van deixar donar.

Biba aquesta igualtat, que's la verdaterra, jóvenes rebeldes o bárbaros, veritat?

A Messina, s'ha obert una suscripció entre l'aristocracia pera restaurar el frontis de la catedral d'aquella població.

Els italiáns y'ls espanyols poden ben bé donarse les mans, puig d'abdues classes de ciutadans l'Amèrica, principalment, n'está facila.

Qu'es per lo que aném tan bé!

Solts y noves

Ha quedat definitivament constituída en aquesta ciutat la Junta local de Solidaritat Catalana componense dels senyors següents:

En Josep M.ª Serrano, de Joventut Carlista.

En Josep M.ª Balart, de La Reconquista. En Manuel Mercadé, del partit integrista.

En Pere Lloret, de la Unió Democrática Nacionalista.

En Jordi Pedrol, de Catalunya Nova.

En Ramón Pié, de Joventut Federal.

En J. Brú Ferrer, de LA SENYERA FEDERAL.

El domicili de la mat-ixa es el del secretari En Jordi Pedrol, Fortuny 9-2.º ont deuré dirigitse tota la correspondencia.

Verdaderament feia vergonya que Tarragona fos l'única capital de provincia catalana qu'estéa mancat de tal organisme.

En el Diario de Tarragona del dimars passat varem llegir el següent solt:

«Copiamos de Catalunya Nova del domingo último:

«Ja fa dies que's vé dient que a consecuencia de las barrabasas del senyor Praty que tant perjudiquen el prestigi del partit polític que'l nomená arcalde, un

distingit letrat. diputat provincial per mes senyes, ha declinat la representació que de l'esmentat senyor ostentava en cert procés que motivá la suspensió d'un regidor.

Si la noticia fos certa, no hi ha dubte que'l públic la celebrará moltíssim».

Efectivament; segun nuestras noticias, el letrado D. Antonio Albafull, que es a quien el anterior suelto se refiere, ha renunciado á ejercer la acusación privada en el proceso que por descafo á la autoridad se sigue contra el concejal de este Ayuntamiento D. Pedro Redón.

En un país como el nuestro, donde todos muestran deseos y empeño decidido en acusar, quien como el Sr. Albafull renuncia una acusación, forzosamente semejante proceder ha de ser conceptuado por la opinión imparcial como una nota altamente simpática.

Sinceramente le felicitamos por su digna actitud».

Agraint en lo que valen les bones intencions dels dos confreres, podém manifestar que segons les nostres noticias NO ES CERT que D. Antoni Albafull haigi renunciat a l'acusació privada en la causa que contra el nostre company Sr. Redón se segueix.

CLÍNICA Y CONSULTORI

PERA LES ENFERMETATS DE LA DONA
Vies urinaries, Cirujia operatoria, parts electroterapia y análisis micro-químico d'orina y productos patológicos

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

Doctor Rabada

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Doctor Fargas y Medge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta: De 10 a 12 y de 5 a 7.—Pera obrers, de 7 y mitja a 8 y mitja nit.—Pera'ls pobres, franca, los dilluns, dimecrés y dissaptes de 12 y mitja a 1 y mitja.

Rambla Castelar, 31, principal

LLOYD SABAUDO

Societat anónima capital 30.000.000 de francs

De Tarragona a Buenos Aires en 15 dies

ab el nou, gran y luxós vapor de 14.000 toneladas de desplaçament

PRINCIPE DI UDINE

que sortirá del port de Tarragona'l 1.º d'abril próxim fent son VIATJE INAUGURAL

Se donan passatges directes desde Tarragona pera Montevideo (als mateixos preus que pera Buenos Aires), Santiago de Xile, Valparais y altres punts del Sur-Amèrica.

Aqueix vapor, expressament construít per la línia del Mediterrá a Buenos Aires; oferéix als senyors passatgers quantes comoditats, ventatjes y confort desitjarse poden, per qual motiu ha obtingut rápidamente la preferencia d'aquells.

Telégraf Marconi. Hermoses instalacions pera 150 passagers de 1.ª classe, tres cubertes pera passeig. Camarots de gran luxo ab deparaments cada un pera bany, quarto dormitori y saló. Llits no sobreposats. Grandions menjador ab petites taules separades. Salons de fumar, pera conversació, de música y toilette. Bar. Jardí de hivern. Salons separats de recreo y menjadors pera néns.

Como'les instalacions pera passatgers de 3.ª preferent.

Els dormitoris pera'l passatge de 3.ª són espaciosos, alts y convenientment ventilats; el menjar se'ls serveix en grans menjadors y no demant de cuberta.

INFORMES A TARRAGONA:

Pera passatges, senyors Cox y C.ª, carrer de Mar, 1.

Pera càrrega y despatx del vapor, senyors Terré y Casanovas, Rebolledo, 17.

A Barcelona als senyors Cox y C.ª, Passeig Colón, 20, 1.º

Tipografía Tarraconense, Méndez Núñez, 5

L'oido als sords

Sorolls y derrames de les orelles.—L'acció de l'**AUDIPHONE INVISIBLE**. Innombrables cures.

El descobriment de l'**AUDIPHONE INVISIBLE** para la curació de la sordera dels sorolls y remors de les orelles, que a França y a l'extranger ha causat la més gran emoció, el periòdic *La Médecine des Sens* ha descrit magistralment y la nova edició ilustrada que acaba de sortir, deu posseir-la tothom.

Dels importants articles publicats per aquell periòdic, sobresurt especialment: «Estudi erudit dels sentits de l'oido y 'ls seus orgues».

L'origen y l'exposició de l'**AUDIPHONE INVISIBLE**, modo de funcionar y son empleu; acció curativa en les afeccions de l'oido.

COM. S' ESDEVÉ SORD: correlació inevitable entre la gola, el nas y les orelles; *causes causes de la sordera*, etc.

Un estudi científic de l'anatomia fisiològica de l'orella donant l'exacte funcionament de l'argue auditiu, etc.

D'ont provenen els remors, els rodaments de cap els derrames de les orelles, etc.

En fi: baix el títol de *Tribuna de les cures*, un grapat d'observacions curioses, de explicacions conmovedores, triades de les més interessants cures y les més recents relatives a la sordera, als remors, derrames d'orelles.

Ab el fi de propagar les excelències de l'**AUDIPHONE INVISIBLE** y del procediment de l'Institut de la Sordera, cada dia

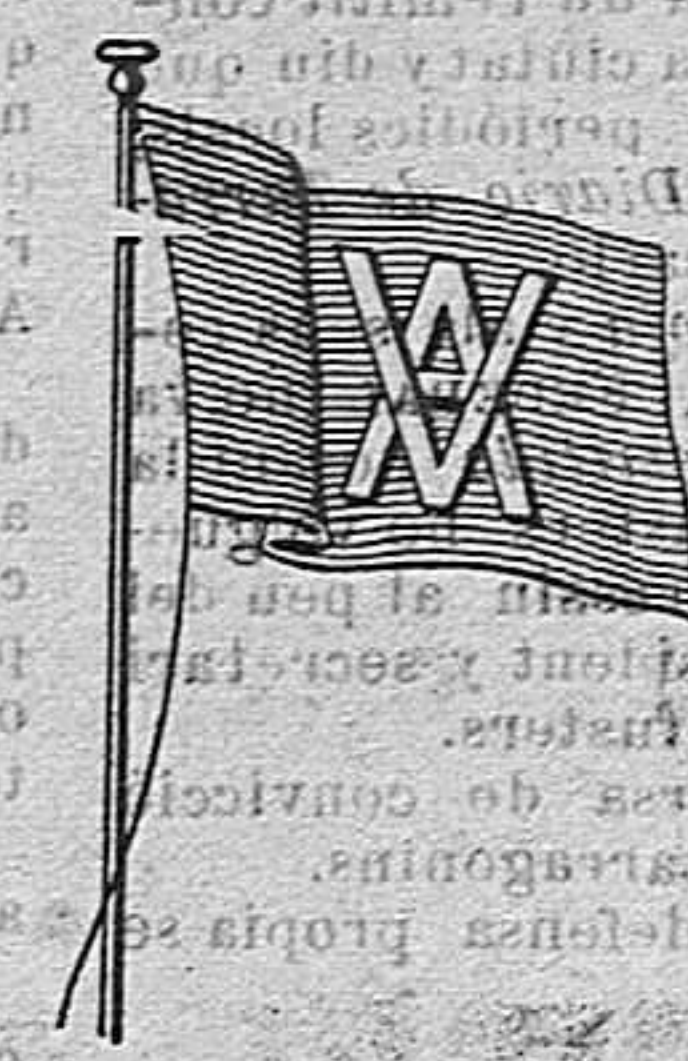
SE REPARTEIX GRATUITAMENT

el periòdic *La Médecine des Sens*. Els lectors qu'encare no l'hagin rebut, se'ls prega q' demanin desseguida al Director de l'*Institut de la Sordera*, 19, rue de la Pépinière, Paris. *La Médecine des Sens* se'ls enviarà franc y sense cap gast.

Con sultes tots els dies de les 10 a les 12 del matí y de les 3 a les 5 de la tarde.

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y COMPANYIA Societat en comandita
SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilles, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Cornuya, Ferrol, Rivaden, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona, y Burdeos.

Servei ràpid eventual para'l Nord de Espanya, ab escala en els ports de

Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Cornuya, Santander y Bilbao.

S'admet càrrega y passatger a preus reduits.

Sotirà d'aquets port el pròxim dijous el magnífic vapor espanyol

Cabo Nao

de 2.500 tonelades, capitá Antonio Astorquia. Admetent càrrega y passatgers pera'ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En MARIÁN PERES

CARNIGERIA

DE JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell. Se serveixen tota classe d'encàrrecs y provisions.

Cos. del Bou, nom. 12.—TARRAGONA

BODEGA VINÍCOLA

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus módics. Únic diposit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s'expediran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Teléfon nom. 67.

3, S. Agustí, 3. Tarragona

GRAN FÀBRICA DE CALSAT

PERA PÀRVULS

CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

PALLEJÀ FOTOGRAF

UNIO, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construït expròfés pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postals, etc. y tota mena de treballs, pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castelar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancis y Generosos.— Oli pur de oliva.— Gran assortit d'ampolles de licors y aguardents de superior calitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l'ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

AIGUES Y SALS DE MEDIANA DE ARAGÓN

Aigua mineral natural purgant.— Preu de la ampolla 1 pesseta. Sals naturals purgantes, depuratives, diuretiques, aperitives, lacsantes, obtingudes per evaporació espontània de l'Aigua de Mediana de Aragón.— Preu del frasc 2 pessetes.

Capseta Ideal La millor purga a l'alcans de tothom. Cada capseta conté 25 grams de Sals Naturals, Purgantes de Mediana de Aragón; dosis més que suficient pera una purga: Preu 25 réntims la capseta.

Sals Naturals perfumades al Thymol pera loció y bany. Sulfatades sòdiques, obtingudes per evaporació espontània de l'Aigua de Mediana de Aragón. Pots de 1/2 kilo, 3'50 pessetes; 1 kilo, 6 pessetes

Barrils pera 3 banys, 12 ptes.; 5 banys, 15 ptes.; 7 banys, 18 ptes.

Tolietta íntimo de les senyores. Irrigacions vaginales y rentats úniversals ab la solució de les Sals Thymolades, són lo millor remey y més efíras desinfectant pera prevenir y curar les afeccions de l'aparell genital femení.

CAPSETA SALUS contenint 6 paquets pera 6 irrigacions, 1 pesseta.

Sals del Pilar para preparar la més estomacal y econòmica Aigua de Taula. Sens rival en les afeccions del pador, fetge, ronyons y ventrell. Caixa de 10 paquets pera 10 litres d'aigua: 1 pesseta.

Únic diposit en aquesta provincia: **P. REDON**, Plassa d'Olozaga, 10, entressol, TARRAGONA

PASTISSERÍA Y COLMAT SARAH BERNHARTD

DE LLUIS RIOLA

Gran laboratorí de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etc.— Complet, assortit en capsetes especials pera bombons.— Objéetes de luxe, xampany vins y licors del país y de l'extranger.

Sant Agustí, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE Aparells ortopédics (trencats)

Són molts els que venen braguers pero molt pocs els que'n saben construir. Costa molt col·locar un braguera, pero mes encare saberlo construir, puig avans de col·locarlo he es indispensable saberlo construir perque sense la ciencia y practica de construcció mai se pot adquirir la de col·locació.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que desconeixent per complet llur construcció, annuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sist. ma Montserrat, es el més pràctic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebelds que siguin.

Grans existencies de braguers paüts de goma pera la radical curació de les hernies congénites o de l'infancia y tot lo que s' refereix a Cirurgia y Ortopedia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona